

ZELENO-MODRI program skupne liste ZELENIH SLOVENIJE in STRANKE GENERACIJ

Program predstavlja simbiozo med demografsko realnostjo (Stranka generacij) in okoljsko nujnostjo (Zeleni Slovenije). Osrednja teza je, da je socialna država brez zdravega okolja sistemsko nevzdržna, hkrati pa zeleni prehod brez socialne varnosti politično ni mogoč.

To je hrbtenica programa, ki se osredotoča na popravo krivic in zagotavljanje dostojanstva:

Pokojninska reforma: Zahteva po dvigu odmernega odstotka (iz 57,25 % na 63,5 %) za vse moške za obdobje 2013–2022.

Formula usklajevanja: Zahteva, da tudi po letu 2031 (formula 50 % rast plač + 50 % rast življenjskih stroškov) povprečna pokojnina ne pade pod 60 % povprečne plače.

Delo upokojujencev: Stališče, da mora upokojenec ob ponovni zaposlitvi prejemati 100 % pokojnine, ob plačilu vseh prispevkov.

Davčna razbremenitev: Izenačitev prispevnih stopenj zaposlenih in delodajalcev na 12,175 %.

Dolgotrajna oskrba: Zahtevali bomo ukinitvev plačevanja prispevka za upokojujence in spremembo zakona, ki je neučinkovit in nepravilčen do mnogih skupin.

Trajnostni razvoj in okoljska pravičnost

Zeleni del programa prehaja iz zgolj ekoloških tem v vsa področja življenja:

Naravni viri: Trajnostno upravljanje z vodo, gozdovi in prostorom kot temeljem dolgoročne nacionalne varnosti.

Podnebna stabilnost: Prepoznavanje podnebnih sprememb kot neposredne grožnje zdravstvenemu in kmetijskemu sistemu.

Kmetijstvo: Zmanjševanje pozidave najboljših kmetijskih zemljišč in spodbujanje lokalne samooskrbe.

Gospodarski preporod in energetika

Program zagovarja model, ki temelji na znanju in trajnosti:

Zelena industrija: Prestrukturiranje gospodarstva v smeri krožnega gospodarstva in zelenih inovacij.

Energetika: Poudarek na energetskih zadrugah, energetski učinkovitosti stavb in vlaganju v obnovljive vire energije.

Boj proti korupciji: Zmanjševanje davčnih bremen na račun učinkovitejšega pregona sive ekonomije in korupcije.

Stanovanjska politika: "Model bivanja prihodnosti"

To področje najbolj neposredno združuje obe stranki:

Dostopnost: Gradnja neprofitnih stanovanj in spodbujanje skupnostnih oblik bivanja (npr. stanovanjske zadruge).

Učinkovitost: Energetska prenova obstoječih stavb kot ključ za zmanjšanje stroškov gospodinjstev in ogljičnega odtisa.

Ključni poudarek: Soodvisnost

Program izpostavlja, da socialna stabilnost potrebuje nova, trajnostna delovna mesta, zeleni prehod pa potrebuje socialno varnost, da ga ljudje sprejmejo. Gre za celovit model, kjer:

Okoljska politika daje socialnim ukrepom trajnostno smer.

Socialna politika daje zelenemu prehodu demografsko hrbtenico.

Skupna lista **Zeleni Slovenije** in **Stranka generacij** nagovarjamo volivce z obljubo o "Sloveniji, ki je solidarna, trajnostna in varna za vse generacije". To ni več le program dveh strank, temveč enoten Zeleno-modri model, ki demografske izzive rešuje skozi trajnostni razvoj. Izbira ZA VSE generacije.

Programa obeh strank se vsebinsko dopolnjujeta in sta v ključnih točkah tudi medsebojno soodvisna. Eden izhaja predvsem iz demografske realnosti starajoče se družbe in poudarja medgeneracijsko solidarnost, socialno varnost ter dostojanstvo vseh generacij. Drugi izhaja iz okoljske, podnebne in trajnostne nujnosti in zagovarja zeleno preobrazbo družbe in gospodarstva. Skupaj tvorita celovito vizijo razvoja Slovenije, ki je hkrati socialno pravična in okoljsko odgovorna.

Medgeneracijsko sodelovanje. Medgeneracijsko sodelovanje temelji na razumevanju, da je prihodnost Slovenije odvisna od trdne medgeneracijske pogodbe. To pomeni zagotavljanje dostojnih pokojnin, popravo krivic upokojencem iz obdobja 2013-2022 (dvig iz 57,25% na 63,5%), uveljavitev formule usklajevanja pokojnin (50% rast plač + 50% rast življenjskih potrebščin), zahtevamo ponovno uvedbo izrednih usklajevanj pokojnin, saj vztrajamo, da povprečna starostna pokojnina v Sloveniji ne sme pasti pod 60% povprečne plače ter zagotovitev stabilnega pokojninskega sistema (obstoječa reforma tega ne zagotavlja). Dostopnost ustreznih stanovanj mora biti zagotovljeno vsem generacijam ter izpeljati moramo učinkovito reforme zdravstva skupaj z razvojem delujočega sistema dolgotrajne oskrbe. Gospodarski razvoj mora temeljiti na delu, znanju in pravičnosti. Ti cilji so dolgoročno dosegljivi ob trajnostnem upravljanju naravnih virov. Medgeneracijska pravičnost je odvisna od okoljsko pravičnosti.

Solidarnost in pravičnost. Solidarnost in pravičnost dobita širši pomen, šele ko prihodnost razumemo kot skupno in medgeneracijsko odgovornost. Ne gre samo za pravično delitev družbenih bremen ampak za odgovornost do prihodnjih generacij. Čista voda, zrak in stabilno podnebje so temeljne obveznosti do otrok in vnukov. Socialna pravičnost brez varovanja naravnih virov je kratkoročna. Okoljska politika brez socialne dimenzije nikoli ne doseže široke družbene podpore.

Okolje. Na področju okolja in razvoja prostora se vizija uresničuje skozi varovanje voda, gozdov in biotske raznovrstnosti ter prehod v nizko-ogljico gospodarstvo. Trajnostna mobilnost, okrepitev javnega potniškega prometa s poudarkom na železniških povezavah ter spodbujanje energetske zadruge, predstavljajo korake k uravnoteženemu in decentraliziranemu (tudi regijskemu) razvoju. Trajnostno prostorsko načrtovanje in zmanjševanje pozidave prvovrstnih kmetijskih zemljišč zagotavljata, brez ogrožanja naravne in kulturne dediščine, dolgoročno prehransko varnost, saj bosta hrana in voda postali strateško pomembni prvini v naslednjem desetletju.

Gospodarstvo. Gospodarska prihodnost temelji na krožnem gospodarstvu, digitalnih inovacijah v korist ljudi in razvoju »zelene industrije« in trajnostnih dejavnosti (turizem, kmetijstvo, kultura). Krepitev lokalnih in regionalnih ekonomij ustvarja nova, trajnostna delovna mesta, ki so ključna za socialno stabilnost. Prav socialna varnost je pogoj, da lahko Slovenija uspešno izvede zeleni prehod. Zavzeli se bomo, da bo izplačilo pokojnine 100% ob ponovni zaposlitvi upokojencev ter da so plačani vsi davki in prispevki. Prav tako se bomo prizadevali za izenačitev prispevnih stopenj zaposlenih in delodajalcev na 12,75% ter ob tem predlagali zmanjšanje drugih davčnih bremen na račun zmanjševanja sive ekonomije in korupcije.

Stanovanja. Stanovanjska politika povezuje socialno dostopnost in trajnost v enoten model bivanja prihodnosti. Gradnja neprofitnih stanovanj, energetske prenove obstoječih in spodbujanje skupnostnih oblik bivanja prispevajo k večji dostopnosti. Energetska učinkovitost stavb zmanjšuje stroške za prebivalce in ogljični odtis stanovanjskega sektorja. Povezava socialne dostopnosti in trajnostne gradnje zagotavlja pravičen in dolgoročno vzdržen model razvoja prostora.

Demografija. Razvojna usmeritev združuje socialno in demografsko hrbtenico z jasno trajnostno smerjo. Socialna politika z dolgoročnim okoljskim temeljem, in okoljska politika z izrazito socialno dimenzijo, skupaj oblikujeta razvoj, ki je solidaren, trajnosten in odgovoren do narave ter prihodnjih generacij. Prav v medsebojni dopolnitvi in soodvisnosti generacij se skriva največja moč in razvojna vizija Slovenije. Zeleno okolje modri ljudje so temelj in priložnost, da vsi živimo bolje.